

Nationalspråksnämnden

12.03.2025

Sammanträde

Tid 12.03.2025 kl. 17:00 - 18:55

Plats Möteslokalen Matalajärvi, Teknikvägen 15, Esbo

Närvarande	Westerholm Anita	ordförande	anlände kl. 17.26
	Abborre Christel	vice ordförande	
	Ahde Elina	medlem	
	Backman Ralf	medlem	
	Broman Annika	medlem	
	Fjäder Sture	medlem	avlägsnade sig kl. 17.06, anlände kl. 17.10
	Liljelund John	medlem	
	Särs Tony	medlem	
	Nores Mia	välfärdsområdesstyrelsens representant	
	Öberg Benita	chef för svenskspråkig service	
Frånvarande	Leidenius Kia	expert	
	Palojärvi Elina	administrativ chef, sekreterare	
	Braskén Peter	medlem	
	Gästrin Eva-Lena	medlem	
	Krogius Edward	medlem	
	Lahti Viveca	medlem	
	Wessberg Nina	medlem	
	Laiho Mia	välfärdsområdesstyrelsens ordförande	
	Korsu Alvar	ungdomsfullmäktiges representant	

Underskrifter

Anita Westerholm
ordförande
§ 11-14

Elina Palojärvi
sekreterare

Christel Abborre
vice ordförande
§ 9-11

Protokollet justerat och godkänt

Tony Särs
protokolljusterare

Elina Ahde
protokolljusterare

Protokollet framlagt

Detta protokoll publicerades i det allmänna datanätet 19.03.2025

Ärenden

Paragraf	Bilaga	Rubrik	Sida
§ 9		Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet	4
§ 10		Godkännande av nationalspråksnämnden arbetsordning och val av protokolljusterare	5
§ 11		Aktualitetsöversikt	7
§ 12	1, 2	Behandling av nationalspråksnämndens årsberättelse för året 2024	8
§ 13		Antecknande av nätverksbaserade kompetenscenter vid Raseborgs och Borgå sjukhus	10
§ 14		Meddelanden	15

§ 9

Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet

Beslutsförslag

Ordföranden beslutar konstatera de närvarande vid sammanträdet och sammanträdets laglighet och beslutsförhet i enlighet med 72 § i förvaltningsstadgan.

Behandling

Vice ordförande Abborre var ordförande för sammanträdet under behandlingen av detta ärende.

Beslut

Ordföranden beslutade konstatera de närvarande vid sammanträdet och sammanträdets laglighet och beslutsförhet i enlighet med 72 § i förvaltningsstadgan.

Redogörelse

Efter att ha öppnat sammanträdet konstaterar ordföranden dess laglighet och beslutsförhet (72 § i förvaltningsstadgan).

Enligt 108 § i lagen om välfärdsområden är andra organ än välfärdsområdesfullmäktige beslutföra när över hälften av ledamöterna är närvarande. Som närvarande betraktas också sådana ledamöter i ett organ som deltar i sammanträdet på elektronisk väg.

Enligt 70 § i förvaltningsstadgan utfärdas kallelsen till sammanträdet av ordföranden eller, om ordföranden har förhinder, av vice ordföranden. I kallelsen ska anges tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas. Det ska framgå vilket av organets sätt att fatta beslut som iakttas vid respektive ärende.

Enligt 78 § i förvaltningsstadgan kan sammanträdet hållas i en elektronisk miljö som man deltar i via en elektronisk förbindelse (elektroniskt sammanträde). Beslut i ärenden kan fattas elektroniskt före sammanträdet (elektroniskt beslutsförfarande).

Enligt 70 § i förvaltningsstadgan ska kallelsen sändas om möjligt 5 dagar före sammanträdet. En föredragningslista som upptar redogörelse, motiveringar till beslutfattandet och beslutsförslag i varje ärende som föreligger till behandling bifogas kallelsen. Kallelsen kan också sändas elektroniskt.

§ 10

Godkännande av nationalspråksnämnden arbetsordning och val av protokolljusterare

Beslutsförslag

Nationalspråksnämnden beslutar

1. godkänna sammanträdets arbetsordning,
2. välja två protokolljusterare och
3. bevilja nödvändiga närvaro- och yttranderättigheter.

Behandling

Vice ordförande Abborre var ordförande för sammanträdet under behandlingen av detta ärende.

Medlem Fjäder avlägsnade sig under behandlingen av detta ärende kl. 17.06.

Beslut

Nationalspråksnämnden beslutade

1. godkänna sammanträdets arbetsordning,
2. välja ledamoten Särs och ledamoten Ahde till protokolljusterare och
3. bevilja nödvändiga närvaro- och yttranderättigheter.

Redogörelse

Enligt 72 § i förvaltningsstadgan behandlas ärendena i den ordning som framgår av föredragningslistan, om organet inte beslutar något annat. Organet kan också besluta ta upp ett ärende som inte är nämnt i kallelsen.

Enligt 79 § i förvaltningsstadgan justeras protokollet på det sätt som organet beslutar.

Närvaro- och yttranderätt vid nationalspråksnämndens sammanträden

Enligt 77 § i förvaltningsstadgan har utöver nationalspråksnämndens ledamöter och föredragande följande personer närvaro- och yttranderätt vid nationalspråksnämndens sammanträden:

- välfärdsområdesstyrelsens ordförande samt en representant eller ersättare som utses av välfärdsområdesstyrelsen,
- välfärdsområdesdirektören,
- förtroendevalda och tjänsteinnehavare som förordnats av nämnden vid nämndens sammanträden,
- en representant för ungdomsfullmäktige.

Vid sammanträdet kan dessutom närvara en särskild sekreterare.

Andra än ovannämnda personers rätt att närvara och yttra sig fastställs i samband med respektive organ.

Företrädare för de andra påverkansorganen än ungdomsfullmäktige har rätt att närvara och yttra sig vid ett organ i ett enskilt sammanträdesärende enligt prövning av organets ordförande eller dess föredragande.

Närvarorätt vid behandling av sekretessbelagda ärenden har utöver ledamöterna, föredraganden och sekreteraren endast en representant för välfärdsområdesstyrelsen, välfärdsområdesdirektören, en serviceområdesdirektör samt en sakkunnig som föredraganden vid behov kallar in.

§ 11

Aktualitetsöversikt

Beslutsförslag

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna aktualiteterna för kännedom.

Behandling

Föredragare Öberg berättade åt nämnden om följande aktuella ärenden:

- Valfärdsområdets tjänster och ekonomi under 2024
- Spetsprojekten inom välfärdsområden
- Raseborgs kompetenscentrum
- Miljöolyckan i Hangö
- Digitala plattformen Lunna
- Utvärdering av strategierna

Vice ordförande Abborre var ordförande för sammanträdet under behandlingen av detta ärende fram till kl. 17.26.

Medlem Fjäder anlände under behandlingen av detta ärende kl. 17.10.

Ordföranden Westerholm anlände under behandlingen av detta ärende kl. 17.26.

Beslut

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Vid sammanträdet ges översikter över aktuella ärenden som gäller välfärdsområdet bland annat enligt följande

1. Föredragandes aktualitetsöversikt

4521/00.01.03/2023

Nationalspråksnämnden 12.03.2025 § 12

§ 12

Behandling av nationalspråksnämndens årsberättelse för året 2024

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Öberg Benita

Beslutsförslag

Serviceinjedirektör, social- och hälsovårdens serviceproduktion,
tjänster på svenska Öberg Benita

Nationalspråksnämnden beslutar

1. att för egen del godkänna bifogad årsberättelse om hur tjänsterna på svenska har genomförts år 2024 och
2. att sända bifogad årsberättelse till välfärdsområdesstyrelsen.

Behandling

Beslut

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Nationalspråksnämnden ska i enlighet med 33 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) årligen lämna välfärdsområdesstyrelsen en berättelse om hur tjänsterna på minoritetens språk har genomförts. Välfärdsområdesstyrelsen lämnar välfärdsområdesfullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som nämndens berättelse ger anledning till.

Syftet med den årsberättelsen är, enligt lagpropositionen, att ge information som välfärdsområdet kan utnyttja när man fattar beslut om planeringen av tjänsterna för den språkliga minoriteten. Rapporteringen har också en direkt koppling till den uppgift nationalspråksnämnden har i att utreda, bedöma och fastställa vilka tjänster den språkliga minoriteten har behov av på sitt eget språk och att följa tillgången på tjänsterna och deras kvalitet.

Stommen för årsberättelsen har gjorts redan för verksamhetsår 2023 i samarbete med övriga tvåspråkiga välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen men så att var och en utgår från sin verksamhet, behov och möjlighet att få information inom den egna organisationen. Små justeringar i upplägget för år 2024 har gjorts, men dock så att det motsvarar det ursprungliga upplägget.

Det kan konstateras att det i årsberättelsen för år 2024 inte finns optimalt med data i och med olika klient- och patientdatasystem inom organisationen och andra mätare som inte ännu är tagna i bruk eller utvecklade enligt det behov som föreligger för att kunna utvärdera svenskspråkig service optimalt.

Bilaga

- 1 Nationalspråksnämndens årsberättelse 2024
- 2 Nationalspråksprogrammets uppföljning

Tilläggsmaterial

- Invånarenkät om Västra Nylands välfärdsområdets tjänster på svenska 2024
- Personalenkät om Västra Nylands välfärdsområdets tjänster på svenska 2024
- Sammanfattning av svaren på personalenkäten om den svenska servicen
- Sammanfattning av svaren på invånarenkäten om den svenska servicen

För kännedom**Verkställighet**

chef för svenskspråkig service, välfärdsområdesstyrelsen

Beslutshistoria

2090/00.02.01/2024

Nationalspråksnämnden 12.03.2025 § 13

§ 13

Antecknande av nätverksbaserade kompetenscenter vid Raseborgs och Borgå sjukhus

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Öberg Benita

Beslutsförslag

Servicelinjedirektör, social- och hälsovårdens serviceproduktion,
tjänster på svenska Öberg Benita

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna redogörelse över det
Nätverksbaserade kompetenscenter vid Raseborgs och Borgå sjukhus
för kännedom.

Behandling**Beslut**

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Det beviljades ett statliga bidrag i enlighet med regeringsprogrammet
för Petteri Orpos regering för åren 2024–2027 för utvecklande av
nätverksbaserade kompetenscenter vid Borgå och Raseborgs sjukhus.
Detta är ett samarbete mellan HUS- sammanslutningen, Västra Nylands
välfärdsområde och Östra Nylands välfärdsområden som tillsammans
beviljades ett bidrag på totalt 1 000 000 euro för perioden 1.4.2024 –
30.6.2025.

Projektfinansiering söks separat för varje kalenderår. De årliga planerna
innehåller prioriteringar för utveckling, genomförande, övervakning och
utvärdering, eftersom delprojekten enligt den preliminära planen
utvecklas i olika takt. Västra Nylands välfärdsområdes andel av
finansieringen för denna period är 400 000 €.

Utvecklingsprojektet består av följande tre delprojekt:

- Tvärvetenskapligt tvåspråkigt inlärningscenter
- Internationell rekrytering
- Digitala- och distanstjänster

Finansieringsansökan för följande verksamhetsperiod är under beredning med långt samma utvecklingshelheter och tyngdpunktsområden, vilka klargörs under marsmånad 2025.

Under den första finansieringsperioden som började den 1.4.2024 har man hittills inom projektet haft tyngdpunkt på följande utveckling:

Tvärvetenskapligt tvåspråkigt inlärningscenter:

- LUVN: inlärningsmodul
- HUS: inlärningsmodul och – enhet
- Planering av språkbild för personal och studerande
- Övriga metoder och material som stöder språkinläring

Tjänster på distans:

- LUVN: säkerställande av svenskspråkig hemvård, rehabiliterande dagverksamhet och rehabilitering på distans inom hela LUVN- området genom att centralisera produktionen till Raseborg.
- LUVN och HUS: planering av ett webinariereserier som stöd för distansarbete för personalen.
- HUS: utveckling av den svenskspråkiga servicestigen inom neurologi, med hjälp av distans- och digitala tjänster; utveckling av remisshantering och intern remissprocess.

Digitala tjänster:

- LUVN: som en del av utvecklingen av välfärdsområdets digitala ärendehantering beaktas efterfrågan och genomförande av svenskspråkiga tjänster.
- LUVN: AI-översättningsapplikation för personalen.
- HUS: AI-översättningsapplikation för personalen.

Internationell rekrytering:

- HUS: rekrytering av sjukskötare och läkare på svenska.
- HUS: stöd för utländska studeranden i svenska (piloting av kvalificeringsstudier).
- Skapa en generisk modell för internationella rekryteringsprocesser inom social- och hälsovårdssektorn.

Lägesrapport över projekthelheterna kring Raseborgs sjukhus/ campus redovisas mera specificerat i tilläggs materialet.

Bilaga

Tilläggs material

- Raseborgs kunskapscenter, Första projektperioden

För kännedom

Verkställighet

chef för svenskspråkig service

Beslutshistoria

Nationalspråksnämnden 27.11.2024 § 43

§ 43

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Servicelinjedirektör, social- och hälsovårdens serviceproduktion, tjänster på svenska Öberg Benita

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna redogörelse över det Nätverksbaserade kompetenscenter vid Raseborgs och Borgå sjukhus för kännedom.

Behandling**Beslut**

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

HUS- sammanslutningen, Västra Nylands välfärdsområde och Östra Nylands välfärdsområden har tillsammans erhållit ett statligt bidrag på totalt 1 000 000 euro för perioden 1.4.2024 – 30.6.2025. Projektet genomförs i enlighet med regeringsprogrammet för Petteri Orpos regering för åren 2024–2027. Projektfinansiering söks separat för varje kalenderår. De årliga planerna innehåller prioriteringar för utveckling, genomförande, övervakning och utvärdering, eftersom delprojekten enligt den preliminära planen utvecklas i olika takt.

Utvecklingsprojektet består av följande tre delprojekt:

- Tvärvetenskapligt tvåspråkigt inlärningscenter
- Internationell rekrytering
- Digitala- och distanstjänster

I regeringsprogrammet för år 2024 har man fäst uppmärksamhet vid behovet av att utveckla nätverksbaserade kompetenscenter vid sjukhusen i Borgå och Raseborg som tillhör HUS-sammanslutningen. Målsättningen är att stödja, utveckla och trygga att de språkliga rättigheterna förverkligas inom social- och hälsovården, samt för att

Nationalspråksnämnden

§ 43

27.11.2024

Nationalspråksnämnden

§ 13

12.03.2025

trygga integrationen mellan social-, hälso- och specialvården på båda nationalspråken.

Ett avtal om användningen av bidraget har ingåtts mellan de deltagande parterna den 25.6.2024.

Fördelning av anslagen för perioden 1.4.2024-30.6.2025 är:

- HUS-sammanslutningen 450 000 euro
- Västra Nylands Välfärdsområde 400 000 euro
- Östra Nylands Välfärdsområde 150 000 euro

Enligt Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021 § 33 ska Västra Nylands välfärdsområde stödja utvecklandet av de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänster i hela landet. I och med detta är det även naturligt att genom detta nätverk även förmedla och delge hur projektet framskrider. Nätverket består av tvåspråkiga välfärdsområden, Helsingfors stad, HUS-sammanslutningen, THL och FSKC (Finlands svenska kompetenscenter). Till dessa nätverk som sammankommer ca en gång per månad inbjuds från varje organisation representanter som arbetar med och är intresserade av teman utgående från de olika delprojekten.

Förutom detta nätverk redovisas och informeras nationalspråksnämnderna om projekthelheten samt en gemensam allmän information inom alla tre organisationer. Kommunikationen kring projektets verksamhet ska ske öppet, interaktivt och tillgängligt genom olika kommunikationskanaler till alla målgrupper och intressenter.

Styrgruppen för helhetsprojektet, vilken består av representanter för alla tre organisationer, har på sitt första möte konstaterat att delprojekten har påbörjats enligt plan och att sakkunniga har utsetts från respektive organisation.

Styrgruppen konstaterar vidare att:

- delprojektet **tvärvetenskapliga tvåspråkiga inlärningscenter** fokuserar på att utveckla verksamheten regionalt och att de mest omfattande utvecklingsplanerna för verksamheten godkänns separat inom respektive organisation.
- delprojektet **internationell rekrytering** genomförs redan i stor omfattning inom välfärdsområdena.
- gällande delprojektet **digitala- och distanstjänster** kan konstateras att de olika organisationernas resurser varierar, vilket innebär att insatserna från varje organisation inte kan vara lika stora, men att de resultat som uppnås bör utnyttjas och tillämpas.

Lägesrapport över projekthelheterna redovisas mera specificerat i tilläggs materialet.

Västra Nylands välfärdsområde

Protokoll

14/16

Nationalspråksnämnden
Nationalspråksnämnden

§ 43
§ 13

27.11.2024
12.03.2025

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

§ 14

Meddelanden

Beslutsförslag

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna meddelandena för kännedom.

Behandling

Beslut

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Följande meddelanden delges nationalspråksnämnden:

1. Den månatliga Takt-rapporten om välfärdsområdets serviceproduktion (nyckeltalen) kan läsas på webben på adressen <https://www.luvn.fi/sv/takt>

Bilaga

Tilläggsmaterial

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 9, § 10, § 11, § 12, § 13, § 14

Förbud mot sökande av ändring

I ovannämnda beslut som endast gäller beredning eller verkställighet får ändring inte sökas enligt 141 § i lagen om välfärdsområden.